Sociale Koers Zwolle

1 Juni 2026

De Zwolse Koers in het sociaal domein 2024-2030

Aansluiten bij de leefwereld van inwoners

Deel 1

Inleiding en inhoud presentatie

1. **Inleiding**
Allet Dopmeijer, directeur sociaal domein

2. Wat is het Sociaal Domein?

3. Waar staan we nu?
1. Jeugd: Ronald Buitenhuis
2. WMO: Suzanne Bruns
3. Financiele bestaanszekerheid: Matthijs Goense

4. Kansen en perspectieven

Waar staan we?

Zwolle

- Middenin transformatie, samenhang in beleid & uitvoering, samenwerking met partners, aansluiten bij de leefwereld
- We zetten in op ‘de beweging naar de voorkant’: preventie, voorkomen van erger, versterken eigen regie en samenkracht
- Context is uitdagend: vraag neemt toe, vergrijzing, groei van de stad, afschaling van medische zorg, extramuralisering, toename psychische problematiek, krapte arbeidsmarkt
- Steeds meer verplichting tot regionale afstemming (ontwikkeling landelijke regionale akkoorden + wetgeving)
- Zwolle heeft in de basis een sterke en actieve samenleving. Beoogde richting is: inwoners betrekken én faciliteren bij de beweging die nodig is

Deel 2

Wat is het sociaal domein?

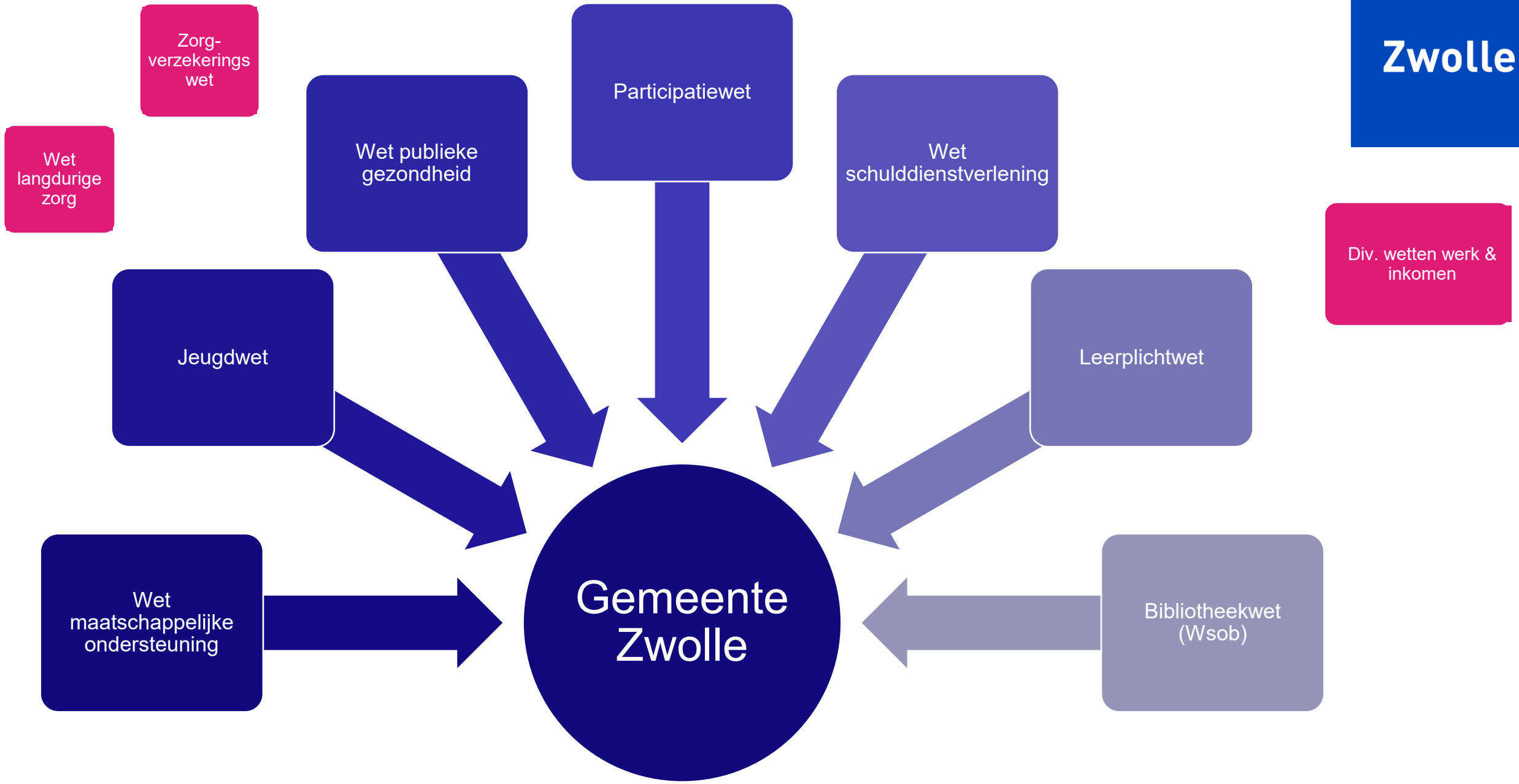
Wat is de Koers Sociaal Domein?

Zwolle

Sociaal Domein

Zwolle
Zorg-verzekeringswet
Wet langdurige zorg
Wet publieke gezondheid
Participatiewet
Wet schulddienstverlening
Div. wetten werk & inkomen
Jeugdwet
Leerplichtwet
Wet maatschappelijke ondersteuning
Gemeente Zwolle
Bibliotheekwet (Wsob)

Zwolle

Koers in 3 delen

- **Richting:** versterken van bestaanszekerheid, kansengelijkheid, gezondheid – en sociale basis
- **Werkwijze:** aansluiten bij de leefwereld van inwoners
- **Dit vraagt een brede verandering**

Sturingsmodel *(Simons)*

Zwolle

Waarom doen we wat we doen?

Afspraken over wat we willen bereiken

Hoe kunnen we daarvan leren?

Hoe weten we dat we dat bereiken?

Vanuit een sterke sociale basis naar meer bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezond leven

We zetten drie thema's centraal: bestaanszekerheid, kansen-gelijkheid en gezond leven. Deze thema's hangen met elkaar samen en versterken elkaar.

Sociale basis

De sociale basis bestaat uit alle inwoners, (vrijwilligers) organisaties en netwerken die zich inzetten voor een veilige, gezonde en fijne plek om samen te leven. Als gemeente helpen wij samen met Zwolse organisaties die sociale basis sterker te maken. Zo werken we met elkaar aan oplossingen die het leven beter en makkelijker maken en werken we aan een sterke, vitale samenleving.

Bestaanszekerheid
Voldoende en voorspelbaar inkomen, een dak boven je hoofd en toegang tot zorg.

- Betaald werk of vrijwilligerswerk
- Voldoende en voorspelbaar inkomen
- Een huis en toegang tot zorg

Gelijke kansen
Iedereen krijgt dezelfde mogelijk-heden en kansen.

- Kansrijke start in de eerste 1000 dagen na de geboorte
- Basisvaardigheden en basiskennis voor iedereen
- Hulp bij opvoeden en opgroeien

Gezond leven
Mogelijk maken dat iedereen gezonde keuzes kan maken en gezond(er) kan leven.

- Een gezonde leefomgeving
- Sport en bewegen in de stad
- Samenwerken aan een gezonde school

Zwolle

Aansluiten bij de leefwereld van inwoners

- Werken vanuit vertrouwen
- De brede context beschouwen
- De eigen regie versterken
- Het gewone leven versterken
- De menselijke maat hanteren
- **Beweging naar de voorkant**

Monitor obv doelen Koers Sociaal domein

Zwolle

Deel 3

Waar staan we nu per thema?

(nav technische vragen)

- *Jeugd*
- *Wmo*
- *Financiële bestaanszekerheid*

Jeugdhulp
Waar staan we nu?

Cijfers: 2025

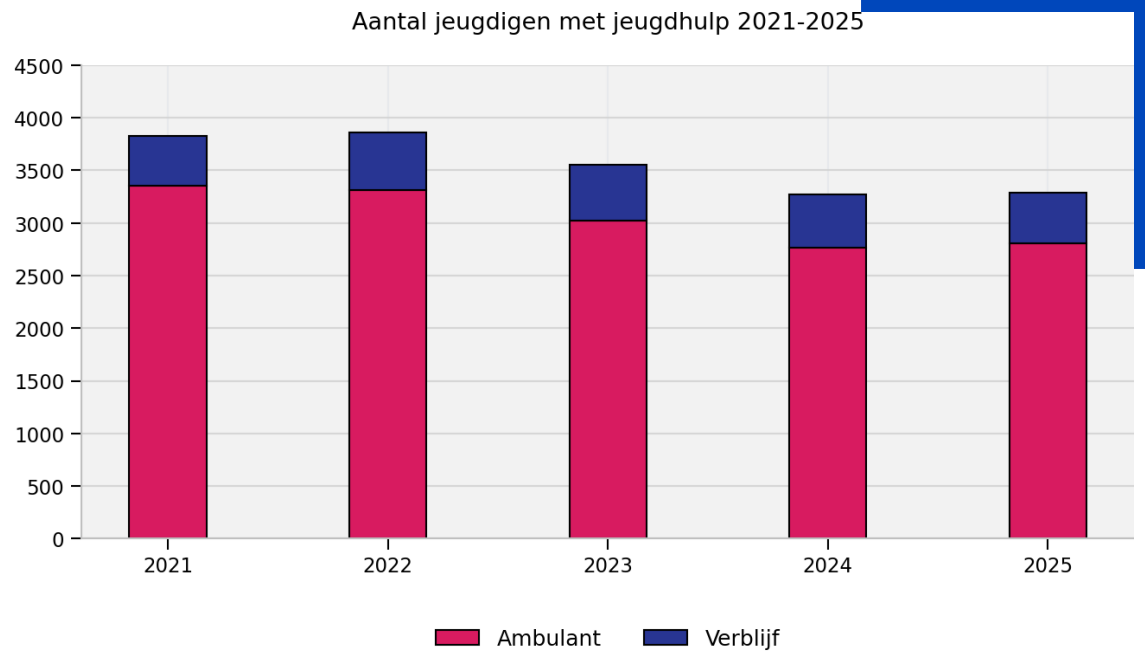
- 3.275 jeugdigen met jeugdhulp in 2025

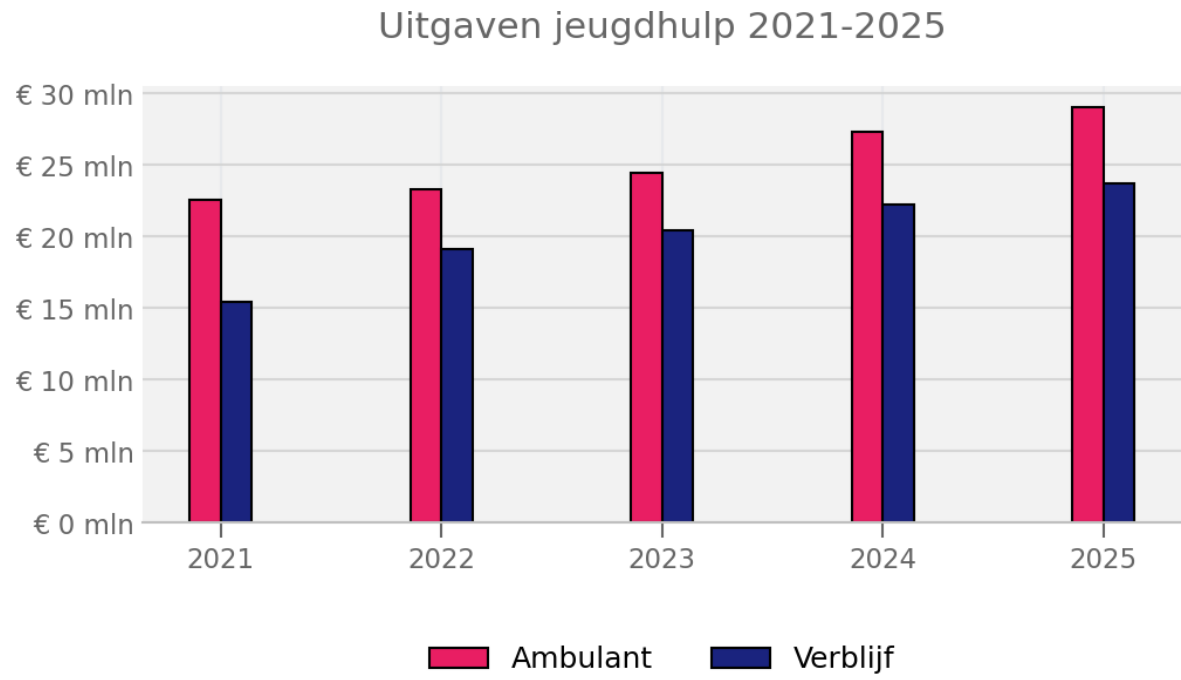
  is ong. 1 op de 8,5 (0-18 jaar)
- 480 jeugdigen met verblijf in 2025

  gem. ong. € 50.000
- 2800 jeugdigen met ambulante hulp in 2025

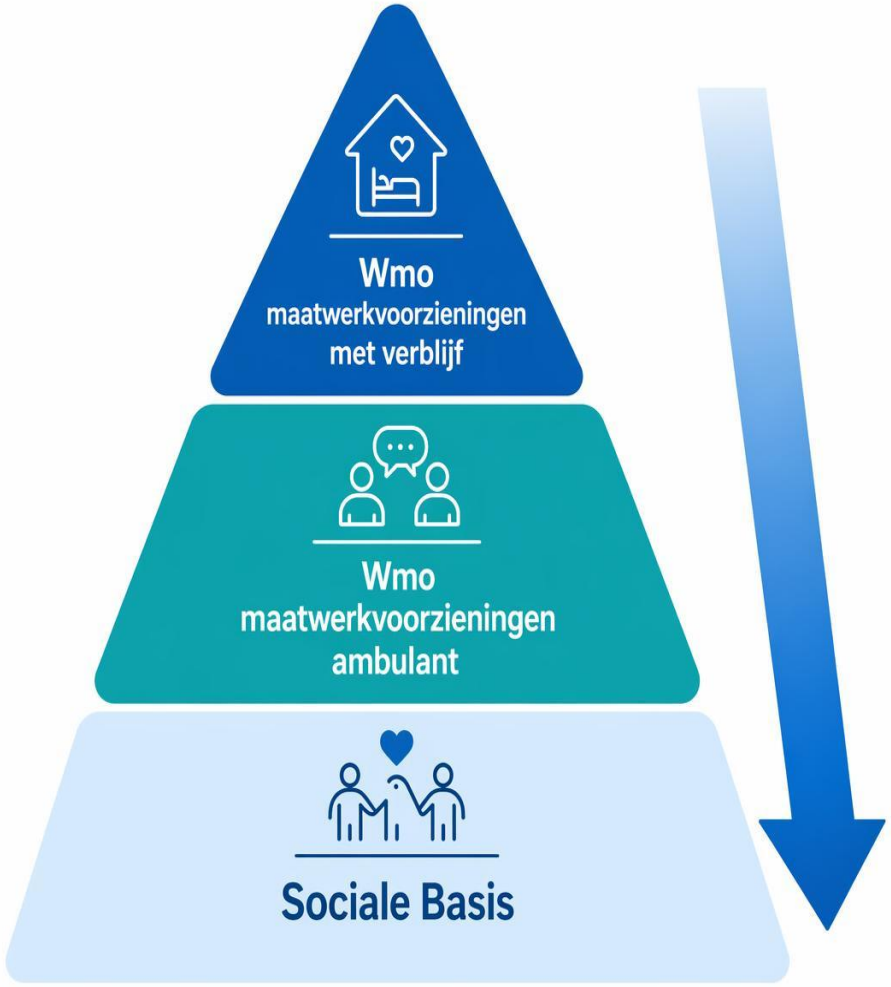
  gem. ong. € 10.000

- Sterke sociale basis
- Stevig lokaal team, met brede taak
- Samenwerking met huisartsen, scholen, etc.

Wmo
Waar staan we nu?

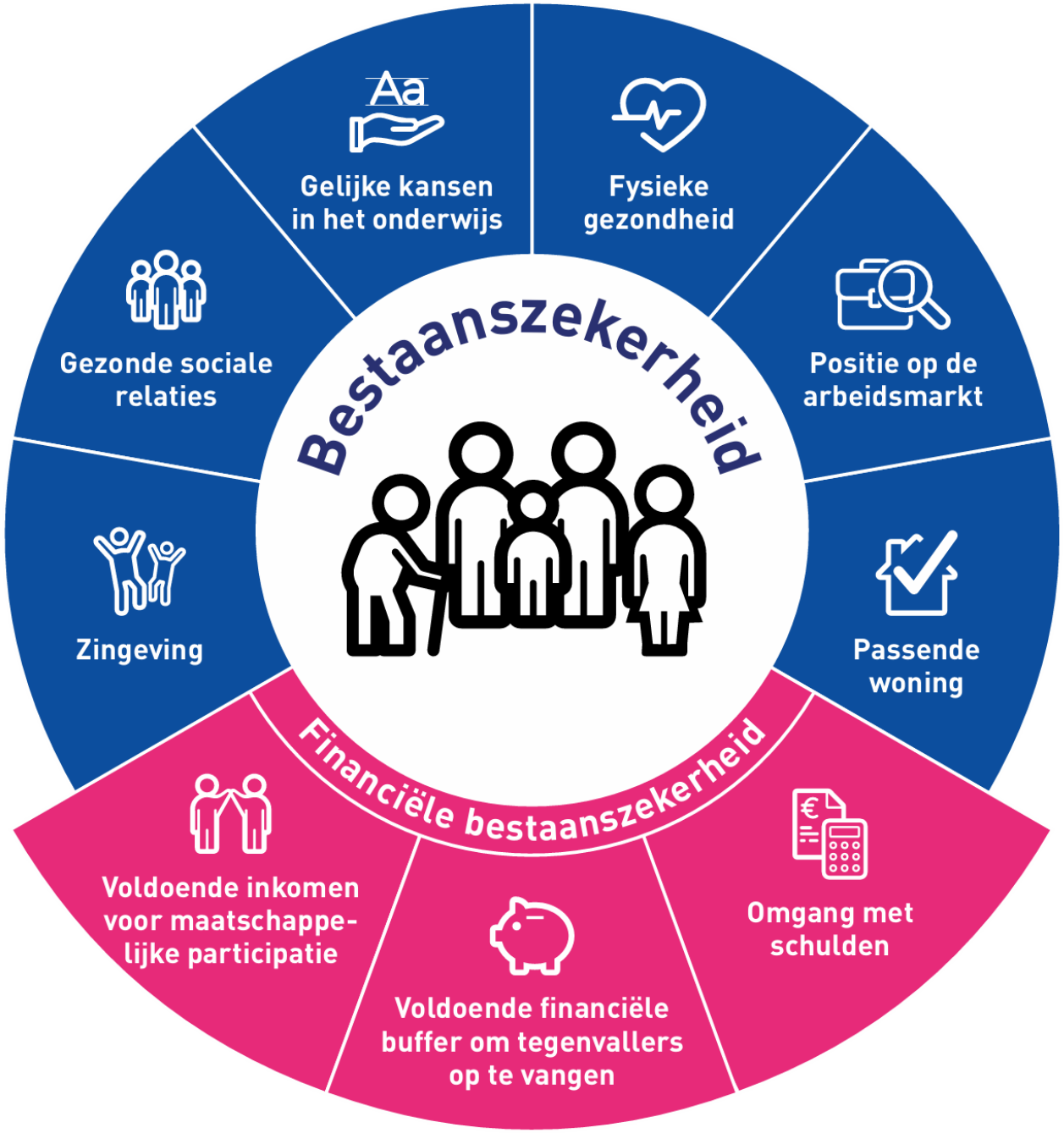

Beschermd wonen: 178 cliënten
Gemiddelde kosten per cliënt: 48.000 euro
Begeleid wonen: 157 cliënten
Gemiddelde kosten per cliënt: 31.000 euro

Beschermd Thuis (geclusterd wonen): 70 cliënten
Gemiddelde kosten per cliënt: 15.000 euro

Thuisondersteuning: 6.300 cliënten
Gemiddelde kosten per cliënt: 4.300 euro

Sociale basis is (van) de stad: 135.000 inwoners
maatschappelijke partners en gemeentelijke
inzet sluiten aan en versterken waar nodig.

Zwolle

Financiële bestaanszekerheid

Waar staan we nu?

Financiële bestaanszekerheid
Waar staan we nu?

Zwolle

1. Signaleren

Voorkomen, signaleren en bespreekbaar maken van geldzorgen.

2. Toeleiden

Vindbaar maken van het ondersteuningsaanbod voor inwoners en partners.

3. Hulp bieden

Op tijd de juiste ondersteuning bieden.

4. Nazorg / perspectief

Versterken van de financiële redzaamheid van inwoners, zodat ze weer perspectief krijgen op een betere (schuldvrije) toekomst.

Deel 4

Kansen & Perspectieven

- Waar liggen er kansen in het sociale domein?
- Voor- en nadelen per perspectief
- Financiele consequenties

Let op: zijn nadrukkelijk zoekrichtingen.

Denkrichting 1

Zwolle

Ondersteuning meer wijkgericht organiseren

Voordelen:
- Hulp laagdrempelig en dichtbij
- Meer afgestemd op lokale mogelijkheden en opgave in de wijk (ongelijk kunnen investeren)
- Meer samenhang en lokale samenwerking Wmo en welzijn/sociale basis
- Betere signalering en preventie, meer inzet op informele netwerken (vrijwilligers, buurtinitiatieven)
- Efficiëntere inzet personeel: minder reiskosten en reisbewegingen

Nadelen:
- Voor inwoners: minder keuzevrijheid

Kostenbesparing: middel

Denkrichting 2

Meer voorliggend collectief dan individueel organiseren

Voordelen:
- Efficiëntere inzet ondersteuning
- Meer flexibiliteit, duurzamer
- Hulp laagdrempelig en dichtbij
- Meer onderlinge verbinding
- Meer samenhang en lokale samenwerking Wmo en welzijn/sociale basis

Nadelen:
- Voor inwoners: minder keuzevrijheid

Voorbeeld: scootmobielpool uitbreiden (efficientere inzet van middelen, duurzamer, groter bereik, min. Afstand hanteren tot locatie)

Kostenbesparing: klein/middel

Denkrichting 3

Ongelijk investeren (kansengelijkheid)

Voordelen
- Nauwkeuriger inzetten budgetten op de meest kwetsbare risicogroepen (data benutten)
- Aanbod afstemmen op lokale mogelijkheden en opgave in de wijk

Nadelen
- Verhogen uitvoeringskosten
- Onderscheid in aanbod: kansrijkeren krijgen geen/ minder ondersteuning/ aanbod

Kostenbesparing: klein/middel

Aandachtspunten

Zwolle

- Interventies kunnen forse **effecten** hebben **voor inwoners**, bv veranderingen in de wmo-voorzieningen of armoederegelingen. Dat geeft onrust en genereert ook extra werk.
- Sommige ingrepen kosten veel tijd en ambtelijke capaciteit. **Investeringskosten meenemen** en keuzes maken mbt inzet capaciteit. (zie ook ervaringen focusweken). Daarnaast vergt ook uitvoeren en borgen ook tijd/inzet.
- Op een aantal terreinen liggen al **taakstellingen**, waarvoor meestal al plannen zijn gemaakt of voorbereid worden. Attent zijn op dubbelingen.
- Er is een belangrijke **relatie met de fysieke ontwikkeling van de stad**: **het realiseren van (passende) woningen**, maatschappelijke voorzieningen, veilige woonomgeving die uitnodigt tot ontmoeten en bewegen. Keuzes in fysiek domein hebben consequenties voor het sociaal domein (kwaliteit én kosten).